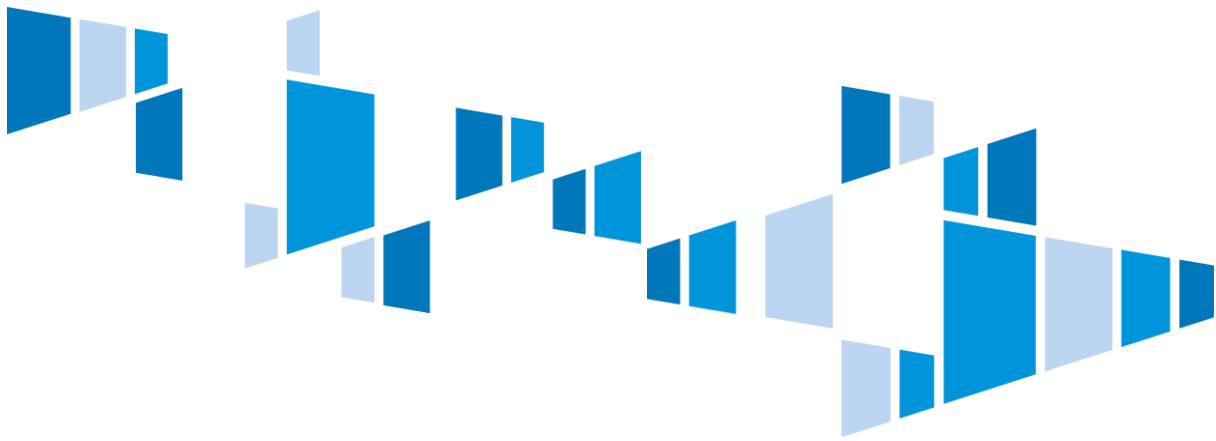

**BIULETYN INFORMACYJNY MINISTERSTWA ROZWOJU
DLA CZŁONKÓW KOMITETÓW MONITORUJĄCYCH
REGIONALNE PROGRAMY OPERACYJNE**

Listopad 2017

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność przedstawić Państwu kolejną edycję Biuletynu Informacyjnego dla członków Komitetów Monitorujących Regionalne Programy Operacyjne.

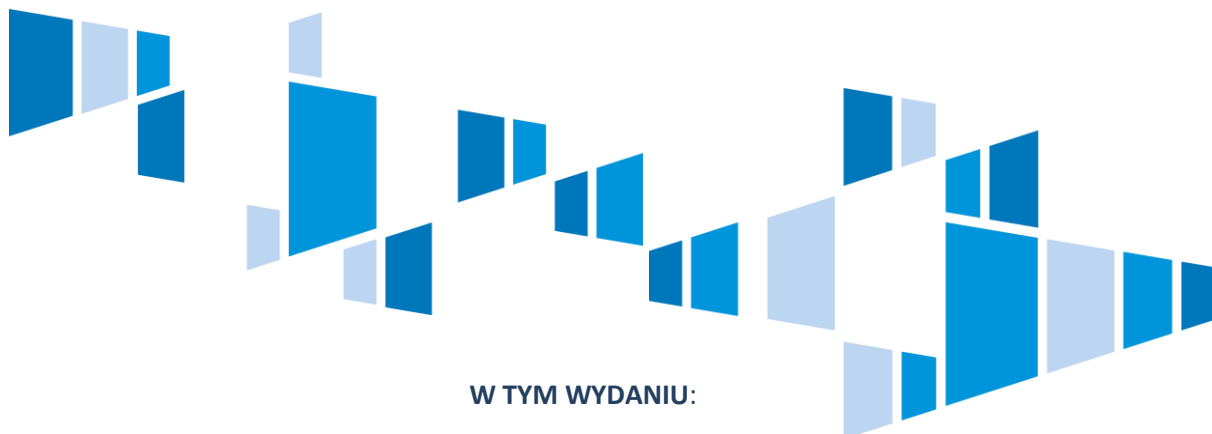
W wydaniu tym zamieściliśmy informację na temat procedury renegotjacji Regionalnych Programów Operacyjnych oraz aktualności dotyczące realizacji Pakietu dla Miast Średnich, w tym dotyczące nowych instrumentów i obecnie trwających naborów dedykowanych. Miejsce znalazły tu również wiadomości dotyczące znowelizowanej ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz zmodyfikowanej Umowy Partnerstwa, która została zatwierdzona przez Komisję Europejską w dn. 23 października br.

Ponadto, w Biuletynie znajdą Państwo informację na temat rozpoczętych konsultacji publicznych projektu ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji oraz krótkie podsumowanie drugiego etapu inicjatywy Catching-up Regions.

Jak w każdym numerze Biuletynu, nie zabrakło również informacji bieżących na temat stanu wdrażania Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 oraz prac Komitetów Monitorujących Krajowe Programy Operacyjne.

Życzę miłej lektury!

*Adam Hamryszczak
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rozwoju*

W TYM WYDANIU:

ZAGADNIENIA STRATEGICZNE

Zmiany Umowy Partnerstwa

Zmiany Regionalnych Programów Operacyjnych

Nowelizacja ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020

Konsultacje projektu ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji

REALIZACJA PROGRAMÓW

Stan wdrażania programów polityki spójności na lata 2014-2020

INNE

Catching-up Regions Initiative – drugi etap

Pakiet dla miast średnich

Europejski audyt jakości powietrza

INFORMACJA I PROMOCJA

Informacje o pracach Komitetów Monitorujących Krajowe Programy Operacyjne

ZAGADNIENIA STRATEGICZNE

ZMIANY UMOWY PARTNERSTWA

Komisja Europejska przyjęła decyzją nr C(2017)6994 z dnia 23 października 2017 r. zmienioną Umowę Partnerstwa.

Zmiany UP dotyczą w szczególności dostosowania dokumentu do Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), przyjętej przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r., która jest nową, średniookresową strategią rozwoju kraju, a zawarte w niej rozwiązania stanowią punkt odniesienia dla innych dokumentów wskazujących kierunki rozwoju Polski.

Zmiany przyjęte w Umowie Partnerstwa otwierają IZ RPO możliwość wprowadzenia m.in. następujących zmian w RPO:

➤ **w zakresie EFRR:**

- umożliwienie finansowania fazy wdrożeń (wyłącznie jako komponentu projektu MŚP) obejmującego prace B+R w ramach **CT1**;
- wprowadzenie interwencji umożliwiającej realizację działań związanych z podnoszeniem świadomości przedsiębiorców w zakresie korzyści płynących z cyfryzacji działalności gospodarczej w ramach **CT2**;
- zmiana terminu weryfikacji wykorzystania terenu inwestycyjnego sfinansowanego w ramach **CT3** przez MŚP – odniesienie do momentu złożenia dokumentów zamknięcia danego programu;
- dofinansowanie w ramach **CT4** działań zwiększających efektywność energetyczną w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych: podłączenie do systemów ciepłowniczych, wymiana kotłów na ekologiczne, termomodernizacja;
- wsparcie promocji oraz inicjowania lokalnych przedsięwzięć (klastry) z zakresu wytwarzania energii (ze wskazaniem na rozwój OZE) oraz efektywności energetycznej w celu dążenia do samowystarczalności energetycznej gmin i powiatów (tzw. autonomiczne obszary energetyczne) w ramach **CT4**;
- uelastycznienie zapisów dot. wymagań horyzontalnych badających zgodność projektów z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE w ramach **CT5**;
- usankcjonowanie możliwości wsparcia budowy dróg lokalnych w ramach **CT7**, o te które zapewnią niezbędne i bezpośrednie połączenia z istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi;
- w ramach PI 4e **nie będzie możliwy** zakup taboru miejskiego zasilanego dieslem EURO-6.

➤ **w zakresie EFS:**

- Rozszerzenie możliwości wsparcia w **CT8** o nowe grupy docelowe: migranci, osoby zatrudnione na umowach cywilnoprawnych i na czas określony, rolnicy odchodzący z rolnictwa, ubodzy pracujący, osoby powracające na polski rynek pracy, „bezrobotni mężczyźni 30-50”;
- Rewizja linii demarkacyjnej pomiędzy **CT8 i CT9** – odstąpienie od obowiązku profilowania osób bezrobotnych. Konieczność zagwarantowania wzajemnego informowania się beneficjentów CT8 i CT9 o realizowanych projektach;
- Umożliwienie w ramach **CT8** wsparcia aktywizacyjnego dla rodziców lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami;
- Nowy schemat realizacji projektów w zakresie włączenia społecznego w **CT9** : 1. etap – tryb pozakonkursowy, 2. etap – konkursowy dla tych gmin/powiatów, które nie przystąpiły do trybu pozakonkursowego. Projekty realizowane będą w partnerstwie lub współpracy (np. OPS/PCPR – NGO);
- Rozszerzenie zakresu wsparcia na poziomie krajowym - wsparcie procesu deinstytucjonalizacji w **CT9**;
- W ramach **CT10** preferencje dla branż strategicznych i inteligentnych specjalizacji - nowe technologie i cyfryzacja przemysłu – zapewnienie zgodności z kluczowymi technologiami wspomagającymi (KET - Key Enabling Technologies);
- Wzmocnienie działań na rzecz edukacji zawodowej w miejscu pracy w **ramach CT10**;
- Stosowanie preferencji dla szkół i uczniów o największych lub specjalnych potrzebach w **CT10**.

Ponadto, jako zobowiązanie o charakterze horyzontalnym wprowadzono realizację zasady deinstytucjonalizacji we wszystkich celach i działaniach.

ZMIANY REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH

23 października br. Komisja Europejska zatwierdziła zmienioną Umowę Partnerstwa. Oficjalnie otworzyło to ścieżkę do modyfikacji programów operacyjnych. Procedurę zmian programów określa rozporządzenie 1303/2013, zaś na poziomie krajowym ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

W praktyce proces ten wygląda następująco.

Instytucja zarządzająca RPO przedstawia propozycje zmian programu. Ministerstwo Rozwoju: Departament Regionalnych Programów Operacyjnych oraz Departament Europejskiego Funduszu

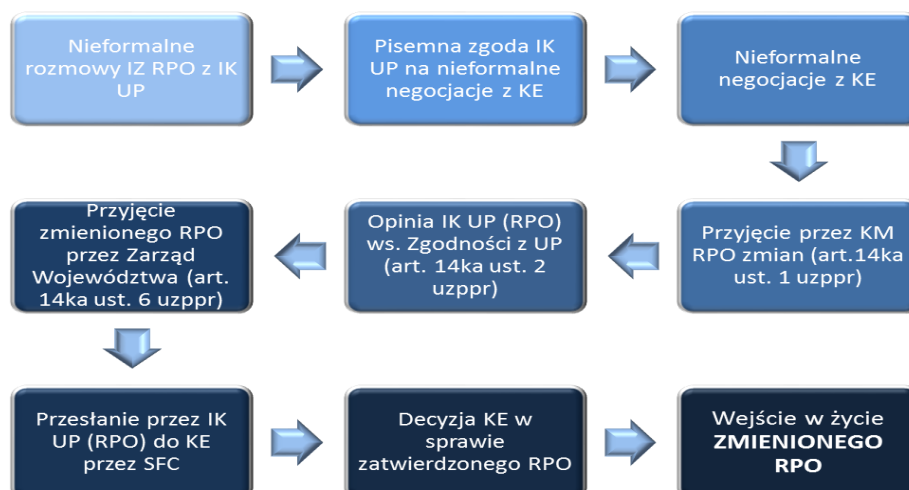
Spółecznego analizują nadesłane propozycje, w szczególności zwracając uwagę czy zmiany w każdym programie z osobna i we wszystkich programach naraz nie spowodują naruszenia zapisów Umowy Partnerstwa. Analizowane jest tu więc zachowanie wymaganej koncentracji tematycznej czy poziomu wydatków klimatycznych.

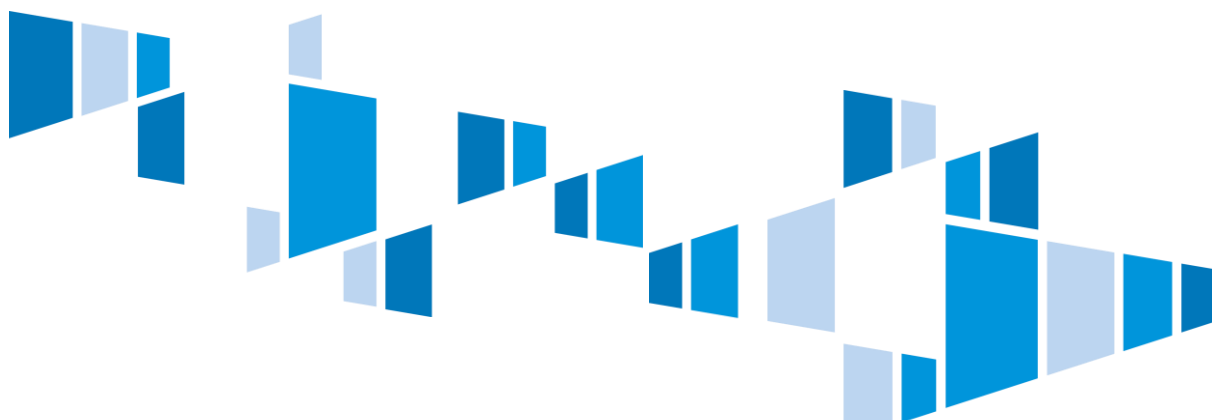
Uzgodniony z MR program jest wysyłany – na początek – nieoficjalnie do Komisji Europejskiej. Tak przygotowane zmiany są przedstawiane do zatwierdzenia przez komitety monitorujące RPO – jest to obowiązek wynikający z rozporządzenia ramowego. W wielu województwach komitet zostały jednak włączone do prac nad zmianami RPO znacznie wcześniej – IZ prezentowały projekty zmian na komitetach przed przekazaniem ich do nieformalnych rozmów z MR i KE.

Zatwierdzony przez komitet monitorujący program jest przekazywany ponownie do MR, w celu uzyskania oficjalnego potwierdzenia za zgodność dokumentu z Umową Partnerstwa - na podstawie art. 14g ust. 1 pkt 4 uzppr.

Pozytywnie zaopiniowany przez ministra zmieniony program przyjmowany jest przez Zarząd Województwa w drodze uchwały (art. 14ka ust. 6 uzppr).

Ostatecznie IZ RPO przekazuje zmieniony program KE za pośrednictwem systemu SFC. Zgodnie z art. 30 ust. 2 rozporządzenia ogólnego 1303/2013, Komisja Europejska przyjmuje zmieniony program w ciągu 3 miesięcy od daty przekazania. Przyjęty sposób postępowania, uwzględniający dialog nieformalny daje podstawy, by liczyć na to, że Komisja zatwierdzi zmieniane RPO szybciej niż wynika to z przepisów prawa.

NOWELIZACJA USTAWY O ZASADACH REALIZACJI PROGRAMÓW W ZAKRESIE POLITYKI SPÓJNOŚCI FINANSOWANYCH W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2014-2020

Wpływ na kryteria wyboru projektów

W dniu 2 września 2017 r. weszła w życie znowelizowana ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Ma ona na celu wprowadzenie usprawnień, uproszczeń i zapewnienie efektywnego wykorzystania środków funduszy Unii Europejskiej, a proponowane przepisy są odpowiedzią na wnioski i postulaty zgłaszane przez instytucje oraz podmioty zaangażowane we wdrażanie i wydatkowanie środków perspektywy finansowej 2014-2020.

Z punktu widzenia członków komitetów monitorujących do najistotniejszych zmian należy rozróżnienie kryteriów formalnych i warunków formalnych. Kwestie, które odnoszą się do kompletności, formy oraz terminu złożenia wniosku o dofinansowanie w świetle przepisów stały się warunkami formalnymi i jako takie nie powinny być przyjmowane przez komitet monitorujący, ale określone w regulaminie naboru.

Natomiast kryteria wyboru projektów – które zatwierdza komitet monitorujący - stanowią wyczerpujący katalog warunków stawianych wnioskodawcy i projektowi, aby został wybrany do dofinansowania. Nie dotyczą natomiast kwestii, które odnoszą się do warunków formalnych, zdefiniowanych w ustawie.

Ustawa zawiera także regulację pozwalającą uwzględniać w kryteriach możliwość poprawiania projektu w trakcie jego oceny. Wzmacnia również znaczenie kryteriów stanowiąc w art. 52a, że proponowana zmiana umowy o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu zawsze będzie rozpatrywana w świetle kryteriów, na podstawie których realizowany projekt uzyskał dofinansowanie. Z tego względu nie zawsze aneksowanie umowy o dofinansowanie lub zmiana decyzji o dofinansowaniu mogą okazać się możliwe.

Zmiana ustawy wdrożeniowej i związana z nią konieczność dostosowania kryteriów stanowi okazję do głębszej analizy dotychczas przyjmowanych kryteriów i w razie potrzeby, ich poprawy.

Na co w szczególności należy zwracać uwagę przy formułowaniu kryteriów wyboru projektów:

- Ograniczenie stosowania tak zwanych kryteriów blankietowych, w ramach których ogólność sformułowań pozwala instytucji ostatecznie przesądzić o treści wymogu, poza kontrolą i bez wiedzy KM, albo które bez wiedzy i zgody KM mogą zmieniać się w czasie, co spowodowane jest odwoływaniem się w nich do postanowień nieprecyzyjnie wskazanych dokumentów.

Kryteria, jeśli zawierają odesłanie do innego dokumentu, muszą wskazywać dokładnie, do jakiego, obowiązującego w chwili przyjmowania kryterium, brzmienia dokumentu odnosi się kryterium. Przy ich formułowaniu wziąć pod uwagę zasady sprzyjające przejrzystości oraz

uniemożliwiające obchodzenie kompetencji KM. Zgodnie z tymi zasadami, nie należy formułować kryteriów zawierających nieprecyzyjne odesłania, co prowadziłoby do tego, że KM zatwierdzałby kryterium nie znając jego ostatecznej, wyczerpującej i wiążącej wnioskodawcę treści. Wyjątkiem w tej sytuacji będzie formułowanie kryterium ze wskazaniem ram, w jakich może być ono doprecyzowywane, co pozwoli na faktyczne definiowanie kryterium na późniejszym etapie, ale wykluczy jego zmienianie bez wiedzy KM.

- takie formułowanie kryteriów, które pozwoli na określone zmiany w projekcie na etapie jego realizacji, bez ryzyka naruszenia art. 52a ustawy. Kryterium powinno zostać przeanalizowane pod względem zawarcia w nim ewentualnego zastrzeżenia dotyczącego możliwości odstępstwa od niego na etapie realizacji projektu, wskazując warunki tego odstępstwa. Szczególnie w odniesieniu do tego rodzaju kryteriów pojawia się kwestia wyegzekwowania założeń lub zobowiązań dotyczących projektu na etapie jego realizacji oraz ewentualnej dopuszczalności odstępstwa od tych kryteriów w zależności od pojawiających się różnych, przede wszystkim obiektywnych, okoliczności. Musi to być rozpatrywane z uwzględnieniem wynikającego z art. 52a ustawy zakazu aneksowania umów o dofinansowanie lub zmieniania decyzji o dofinansowaniu, skutkującego zmianami, które prowadziłyby do negatywnej oceny projektu. Kluczowe znaczenie ma w tym kontekście sformułowanie kryterium, z którym może być powiązane odstępstwo. Kryterium może określać, czy możliwe jest odstępstwo od pierwotnego planu i założeń oraz jego zakres. Ujęcie tego dopuszczalnego odstępstwa w kryterium powinno być równoznaczne z tym, że mimo tego, iż ono nastąpi, dane kryterium będzie uznawane wciąż za spełnione. Jednocześnie, jeśli odstępstwo to pociągnie za sobą konieczność zmiany umowy o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu, to zmiana taka będzie zgodna z art. 52a ustawy.

Wykroczenie poza zakres odstępstwa albo brak wskazania możliwości i zakresu odstępstwa w kryterium będzie oznaczał konieczność rozpatrzenia rozważanej zmiany umowy o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu w świetle art. 52a ustawy. Oznacza to, że dopuszczalność zmiany, która wykracza poza pierwotnie założone odstępstwo lub która nie była przewidziana, będzie uwarunkowana pozytywnym wynikiem weryfikacji przeprowadzonej zgodnie z art. 52a ustawy.

KONSULTACJE PROJEKTU USTAWY O ZASADACH WSPIERANIA NOWYCH INWESTYCJI

20 października 2017 r. rozpoczęły się konsultacje publiczne projektu ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji, która zakłada utworzenie nowego instrumentu wsparcia dla inwestorów oraz jest realizacją jednego z filarów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – Kapitału dla Rozwoju. Przygotowana przez Ministerstwo Rozwoju koncepcja zwiększy atrakcyjność inwestycyjną Polski poprzez stworzenie warunków sprzyjających lokowaniu w naszym kraju ambitnych przedsięwzięć, podnoszących konkurencyjność i innowacyjność rodzimej gospodarki.

Projektowany instrument pomocy publicznej w postaci zwolnień podatkowych dostępny będzie dla przedsiębiorców planujących dokonanie na terenie kraju nowych inwestycji, które zgodnie z ustawodawstwem polskim oraz prawem Unii Europejskiej obejmować będą utworzenie nowego zakładu produkcyjnego oraz reinwestycje. Pod pojęciem nowych inwestycji rozumieć należy inwestycje spełniające kryteria ilościowe (nakłady inwestycyjne) i kryteria jakościowe zgodne z SOR, weryfikujące wpływ inwestycji na wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki oraz wpływ na rozwój gospodarczy regionu.

Kluczową zmianą jest to, iż w nowej koncepcji zachęty podatkowe będą dostępne na całym terytorium Polski (bez ograniczeń terytorialnych), ale z zachowaniem zasad dotyczących przeznaczenia terenu. Dzięki temu zlikwidowana zostanie długotrwała i obciążająca przedsiębiorcę procedura zmiany granic specjalnych stref ekonomicznych. Do tej pory obszar objęty wsparciem wynosił 25 tys. ha, czyli 0,08% powierzchni kraju, co powodowało ograniczenia w dostępie do wartościowych terenów inwestycyjnych. Po zmianie, wykorzystany zostanie potencjał całego kraju, co jest szczególnie ważne dla dużych inwestycji.

Proszę zauważyć, że ustawa z dnia 20 października 1994 roku o specjalnych strefach ekonomicznych będzie jeszcze funkcjonowała do końca 2026 r., ale tylko dla wydanych już zezwoleń i decyzji (w zakresie zmiany, cofnięcia, unieważnienia, wygaszenia). Oznacza to, iż od dnia wejścia w życie ustawy o zasadach wspierania nowych inwestycji dla nowych inwestorów będzie obowiązywała nowa ustawa, która funkcjonująca równoległe do już istniejących SSE ma docelowo zastąpić dziś funkcjonujące SSE, w ramach których nie będą już wydawane nowe zezwolenia.

REALIZACJA PROGRAMÓW

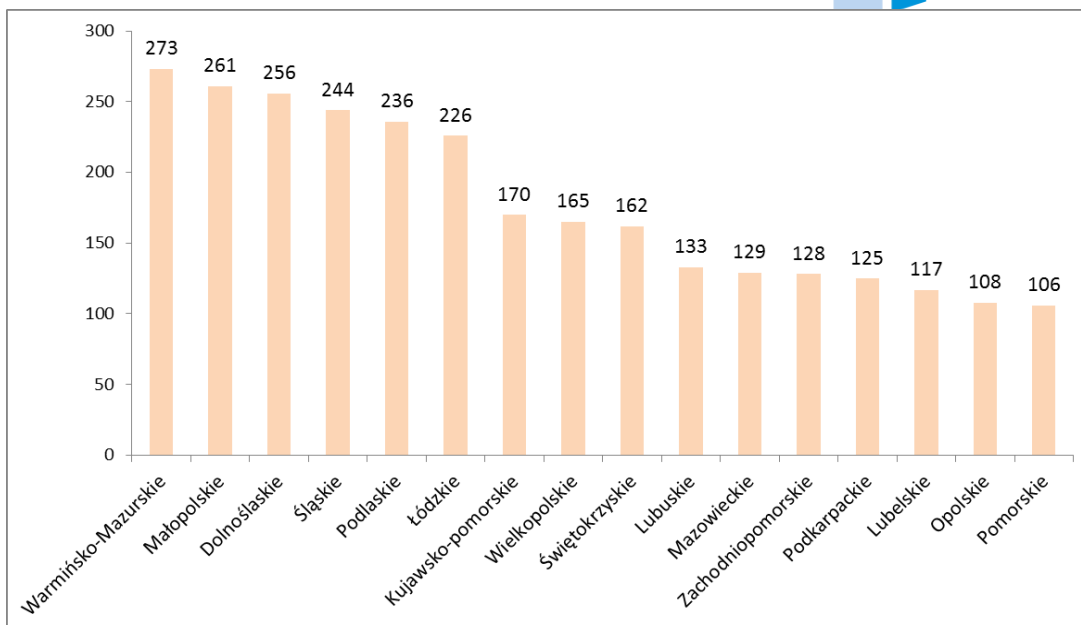
STAN WDRAŻANIA PROGRAMÓW POLITYKI SPÓJNOŚCI NA LATA 2014-2020

Zgodnie z danymi wygenerowanymi z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014 od początku uruchomienia programów polityki spójności na lata 2014-2020 do 30 września 2017 r. w ramach RPO ogłoszono **2 839** naborów na kwotę ponad **104 mld zł**. W tym 2 048 naborów na projekty konkursowe i 791 naborów na projekty pozakonkursowe.

Najwięcej naborów ogłoszono w województwie Warmińsko-Mazurskim, najmniej w Pomorskim.

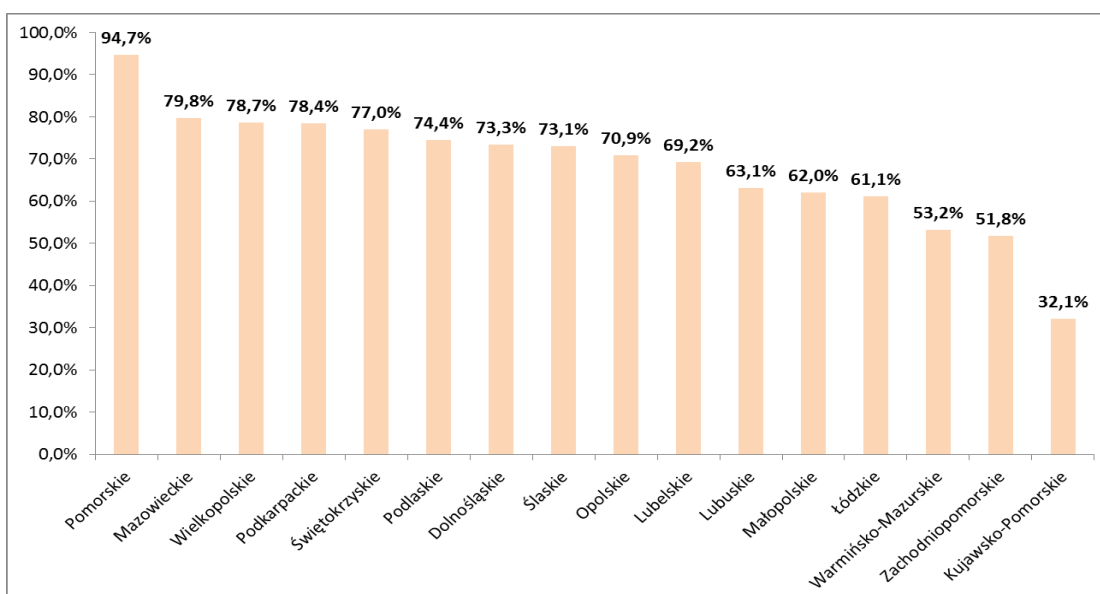

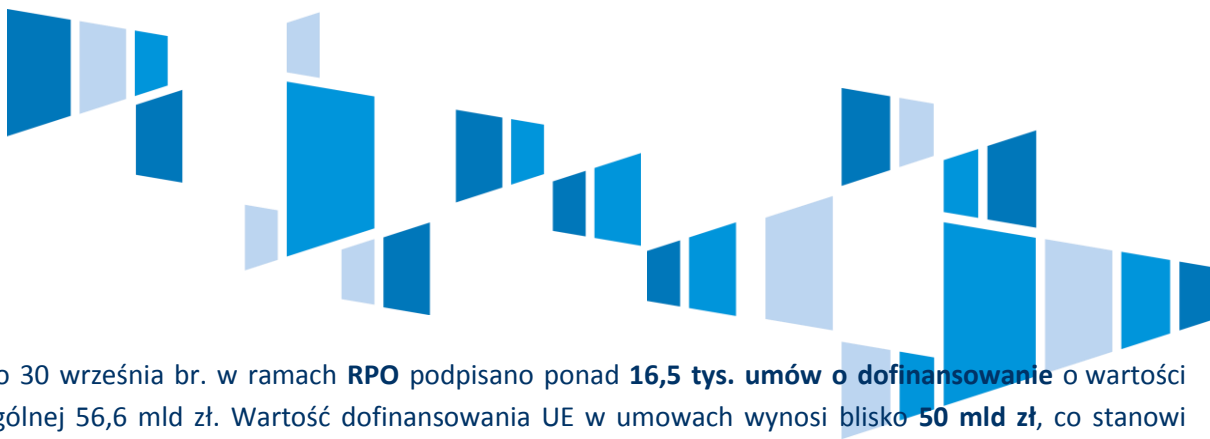
Wykres 1. Liczba naborów w ramach RPO

We wszystkich **RPO** złożonych zostało **43,6 tys. wniosków o dofinansowanie** o wartości ogólnej **137 mld zł**, w tym dofinansowanie UE to ponad **92 mld zł**, co stanowi **68%** alokacji RPO na lata 2014-2020. Liderami są woj. pomorskie, mazowieckie, wielkopolskie i podkarpackie.

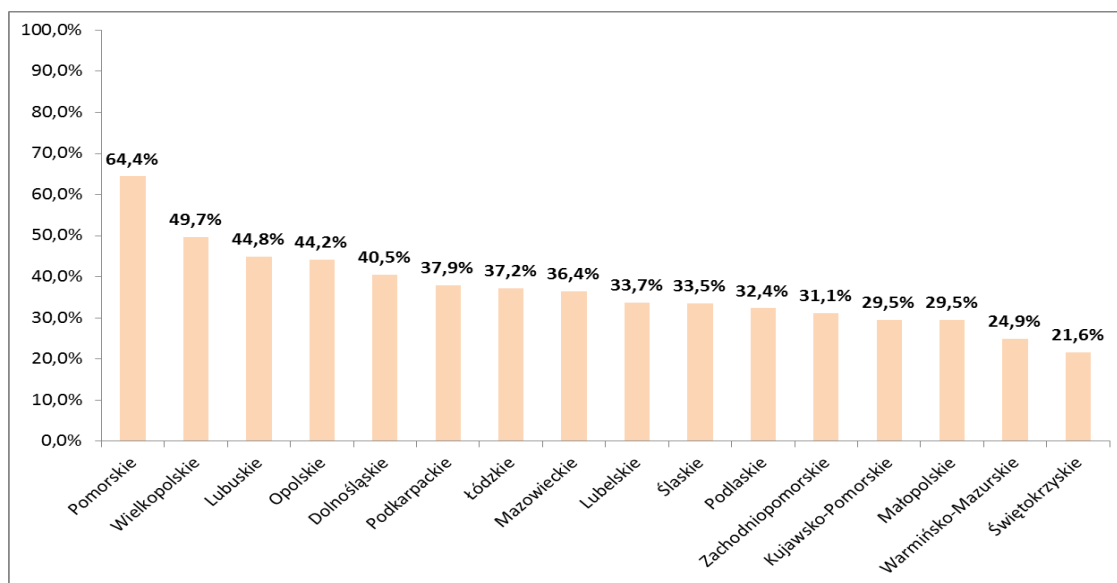
Wykres 2. Wartość wniosków o dofinansowanie jako % alokacji w ramach RPO

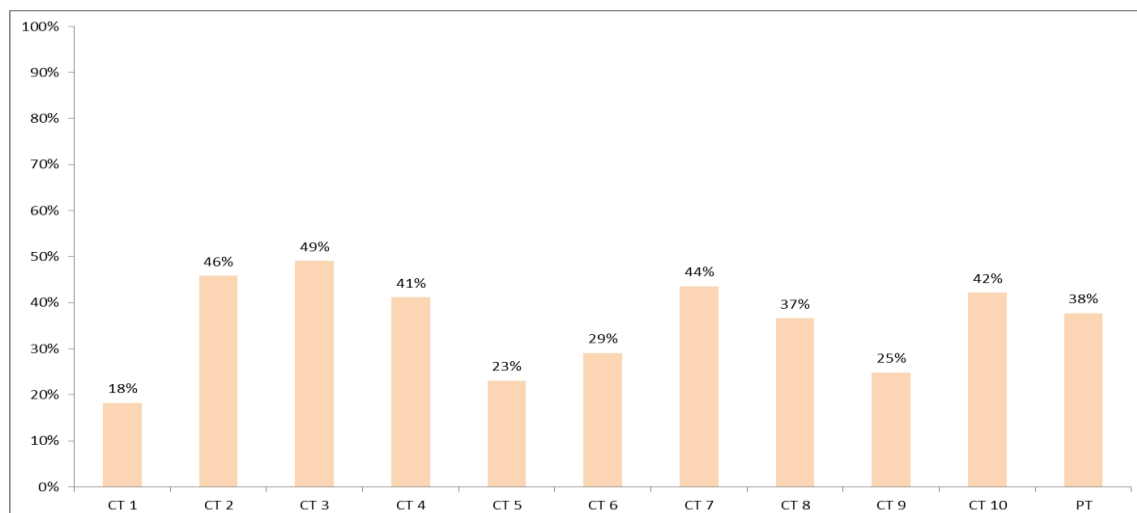
Do 30 września br. w ramach RPO podpisano ponad **16,5 tys. umów o dofinansowanie** o wartości ogólnej 56,6 mld zł. Wartość dofinansowania UE w umowach wynosi blisko **50 mld zł**, co stanowi 37% alokacji RPO na lata 2014-2020. Liderem w zakresie kontraktacji jest woj. Pomorskie.

Wykres 3. Wartość umów o dofinansowanie jako % alokacji w ramach RPO

Wśród Celów Tematycznych najwięcej środków zakontraktowano dla CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach, ale biorąc pod uwagę dostępną alokację na wszystkie Cele Tematyczne w RPO najwięcej środków CT 3 Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

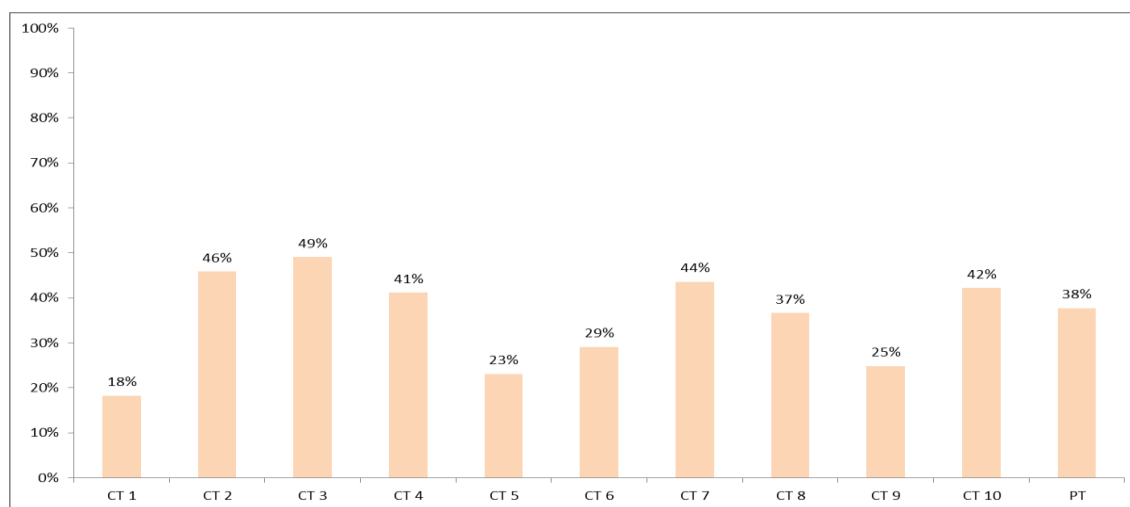
Wykres 4. Wartość umów o dofinansowanie jako % alokacji wg Celów Tematycznych we wszystkich RPO

Ogólna wartość wydatków wykazanych przez beneficjentów we wnioskach o płatność w ramach RPO wynosi ponad 10 mld zł, w tym wartość dofinansowania UE to ponad 7,4 mld zł, co stanowi 5,4% alokacji na lata 2014-2020.

Wykres 5. Wartość wniosków o płatność jako % alokacji w ramach RPO

INNE

CATCHING-UP REGIONS INITIATIVE – DRUGI ETAP

Komisja Europejska, Bank Światowy i Ministerstwo Rozwoju wdrażają w Polsce **Inicjatywę na rzecz regionów rozwijających się** (*Catching-up Regions Initiative*)¹. Początkowo były w nią zaangażowane dwa województwa świętokrzyskie oraz podkarpackie. Obecnie w inicjatywie biorą także udział województwa małopolskie, śląskie i lubelskie.

Inicjatywa odzwierciedla nową filozofię zreformowanej polityki spójności, gdzie głównym celem jest przeniesienie nacisku z ilościowej absorpcji środków w kierunku osiągania wyników jakościowych dla inwestycji Unii Europejskiej.

Pierwsza edycja inicjatywy 2016/2017 objęła następujące obszary:

- I. kształcenie i szkolenie zawodowe (woj. świętokrzyskie),
- II. innowacje (Podkarpackie Centrum Innowacji- woj. podkarpackie),
- III. aktywizację i wspieranie przedsiębiorczości oraz ulepszenie systemu świadczenia usług probiznesowych (woj. podkarpackie i świętokrzyskie),
- IV. ułatwienie rejestracji spółek (woj. podkarpackie i świętokrzyskie),
- V. instrumenty finansowe (woj. podkarpackie)

¹ Początkowo inicjatywa nosiła nazwę *Lagging Regions Initiative* – Regiony słabiej rozwijające się.

Wszystkie projekty realizowane w ramach inicjatywy mają dwa moduły: badawczy i doradczo-wdrożeniowy. W części analitycznej eksperci określają czynniki spowalniające procesy rozwojowe, celem drugiej części natomiast jest wdrożenie w krótkiej, rocznej perspektywie działań, które przyczynią się do zwiększenia skuteczności instrumentów polityki spójności.

Nad pracami w ramach inicjatywy czuwa spotykający się regularnie **Komitet Sterujący**, którego skład odzwierciedla główne instytucje zaangażowane w prace.

Obecnie trwają prace nad wdrożeniem rekomendacji powstałych w trakcie pierwszej edycji inicjatywy. Druga edycja inicjatywy (2017/2018) jest po części kontynuacją wątków rozpoczętych

Druga edycja inicjatywy 2017/2018 obejmuje następujące komponenty:

- I. transfer technologii (woj. podkarpackie - cd. prac nad Podkarpackim Centrum Innowacji)
- II. planowanie przestrzenne (woj. podkarpackie i świętokrzyskie)
- III. efektywność energetyczna domów jednorodzinnych (woj. małopolskie i śląskie)
- IV. inspekcje żywności (woj. lubelskie i podkarpackie)

w latach 2016-2017. Realizowane projekty są w fazie analitycznej i przygotowania do fazy doradczo-wdrożeniowej

Jako ostatni komponent drugiej edycji inicjatywy *Catching-up Regions* przyjęto do realizacji działanie dotyczące inspekcji żywności. Jego realizacja została zatwierdzona przez Komitet Sterujący 14 września br.

Inspekcje żywności

Podstawowym celem tego działania będzie wypracowanie rozwiązań pozwalających na minimalizację obciążeń administracyjnych dla firm w branży żywnościowej, przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności. Z uwagi na praktyczny charakter inicjatywy wybrano dwa obszary działania:

- ulepszenie koordynacji kontroli pomiędzy organami kontroli,
- wypracowanie skutecznych narzędzi kontroli (np. analiza ryzyka, listy kontrolne, instrukcje dla firm) niepowodujących nadmiernych obciążeń dla małych i średnich firm.

Rezultatem projektu powinny być mniej uciążliwe, choć nie mniej skuteczne, kontrole producentów i przetwórców żywności oraz poprawa otoczenia biznesu w regionie, w szczególności w odniesieniu do firm mikro, małych i średnich.

Trwająca obecnie faza diagnostyczna obejmie przegląd danych i dokumentów, konsultacje z inspektorami i wywiady z firmami z branży żywnościowej dotyczące przebiegu kontroli w województwach podkarpackim i lubelskim oraz porównanie stosowanych praktyk w tej dziedzinie do najlepszych wzorców międzynarodowych. Do stycznia 2018 powstanie raport prezentujący wnioski z pierwszej fazy projektu.

Z początkiem nowego roku planowana jest faza wdrożeniowa, która będzie trwała do czerwca 2018 r. W jej ramach odbędą się warsztaty z inspektorami nt. kluczowych narzędzi ich pracy, takich jak listy

kontrolne, wytyczne dla przedsiębiorców i analizy ryzyka. W wyniku spotkań wypracowane zostaną propozycje udoskonalenia ww. narzędzi. Osiągnięte rezultaty będą zaprezentowane na konferencji końcowej, a wnioski przekazane Ministerstwu Rozwoju, Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewodom, Głównemu Lekarzowi Weterynarii, Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej oraz Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Dzięki zaangażowaniu lokalnych interesariuszy i intensywnej współpracy w wyniku inicjatywy powstają rozwiązania ściśle dopasowane do sytuacji w danym województwie. Jednak mają one także wymiar praktyczny dla innych regionów, gdzie opracowane wdrożenia mogą znaleźć zastosowanie, ponieważ oferują gotowe propozycje rozwiązań dla problemów dość powszechnie utrudniających wdrażanie polityki spójności.

PAKIET DLA MIAST ŚREDNICH

Pakiet dla średnich miast jest jednym z punktów realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), który odpowiada na zidentyfikowane potrzeby miast średniej wielkości, dotyczy miast powyżej 20 tys. mieszkańców oraz miast powyżej 15 tys. mieszkańców będących stolicami powiatów z wyłączeniem miast wojewódzkich – obecnie jest to 255 miejscowości w całej Polsce.

W celu wsparcia miast średnich, a w szczególności tych tracących funkcje społeczno-gospodarcze, Ministerstwo Rozwoju przygotowało pakiet narzędzi, które mają stworzyć tym miastom szansę skutecznej realizacji inwestycji publicznych oraz aktywizacji i wzmocnienia lokalnej przedsiębiorczości i przyciągnięcia prywatnych inwestorów spoza miast.

Obecnie trwają nabory w ramach Pakietu dla średnich miast w następujących działaniach/poddziałaniach:

- POWER 2014-2020, 4.3 Współpraca ponadnarodowa (do 15 listopada 2017 r.)
- POIR 2014-2020, 3.2.1 Badania na rynek (do 28 lutego 2018 r.)
- POIŚ 2014-2020, 1.5 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu (do 29 grudnia 2017 r.)
- POIŚ 2014-2020, 1.6.2 Sieci ciepłownicze i chłodnicze dla źródeł wysokosprawnej kogeneracji (do 29 grudnia 2017 r.)

Szczegółowe informacje na temat terminów i zasad udziału w poszczególnych konkursach oraz nagrania ze szkoleń znajdują Państwo na stronie Pakietu dla miast średnich www.mr.gov.pl/rozwój-miast.

Pakiet dla średnich miast jest inicjatywą otwartą, rozbudowywaną o kolejne narzędzia i instrumenty skierowane na wsparcie średnich miast. W ostatnim czasie Ministerstwo Rozwoju uruchomiło kolejne narzędzia w ramach Pakietu dla średnich miast, wśród nich:

Projekt spotkań inwestycyjnych PFR - w rozszerzonym zakresie

W ramach Pakietu dla średnich miast Ministerstwo Rozwoju w partnerstwie z Polskim Funduszem Rozwoju przygotowało pilotaż spotkań przedinwestycyjnych dla przedstawicieli samorządów miast średnich. Od połowy lipca do końca sierpnia średnie miasta mogły zgłaszać w ramach naboru po dwie potrzeby inwestycyjne. Zainteresowanie samorządów tą inicjatywą było ogromne – w ramach naboru zostało zgłoszonych 270 potrzeb inwestycyjnych ze 147 miast. Początkowo pilotażem miało zostać objętych 60 potrzeb inwestycyjnych, jednak MR wspólnie z PFR zdecydował – w obliczu widocznego tak dużego zapotrzebowania samorządów na spotkania z ekspertami PFR – że spotkaniami przedinwestycyjnymi zostaną objęte wszystkie zgłoszone inwestycje. Podczas spotkań zgłoszone przez miasto średnie potrzeby inwestycyjne zostaną szczegółowo przeanalizowane pod kątem możliwych źródeł ich finansowania oraz formy instytucjonalno-prawnej, w jakiej dana inwestycja może być realizowana. Spotkania rozpoczęły się 26 września (z przedstawicielami Wągrowca i Tarnobrzegu) i potrwać do sierpnia 2018 r. Fundusz Inwestycji Samorządowych, zarządzany przez Polski Fundusz Rozwoju dysponuje kwotą 400 mln zł. Część z tych środków, jako alternatywa dla dotacji i długu, może zostać przeznaczona na wsparcie inwestycji zgłoszonych przez średnie miasta w ramach projektu PFR.

Preferencje w budowie dróg lokalnych

Z inicjatywy Ministerstwa Rozwoju, w ramach zmiany *Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019*, zarządzanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, w ramach jednego z kryteriów wprowadzono możliwość dodatkowego premiowania miast objętych *Pakiem dla miast średnich*. Z tej możliwości skorzystali wojewodowie m.in. w województwach Lubelskim, Lubuskim, Mazowieckim, Opolskim i Podkarpackim, gdzie projekty drogowe na terenie miast objętych Pakiem dla średnich miast oraz drogi dojazdowe do takich miast otrzymywały dodatkowe punkty. Nabór na 2018 rok zakończył się w połowie września, natomiast nabór na 2019 rok planowany jest we wrześniu 2018 r.

Konkurs dotacji Human Smart Cities

W ramach konkursu do miast kierowane było wsparcie dotacyjne na przygotowanie rozwiązań wpisujących się w ideę smart cities (inteligentnych rozwiązań dla miast) tj. wypracowania rozwiązań technologicznych i innowacji społecznych, które mają na celu lepsze zarządzanie i organizację tkanki miejskiej, a w efekcie uczynią miasto miejscem przyjaźniejszym do życia. Nabór fiszek projektowych trwał do połowy października. Projekty z miast objętych Pakiem dla średnich miast były premiowane w ramach naboru.

Promocja Partnerstwa Publiczno-Prywatnego Ministerstwo Rozwoju wraz z konsorcjum Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Polskich przeprowadziło cykl 16 szkoleń regionalnych (po jednym w każdym województwie), których celem było zapoznanie uczestników z problematyką realizacji projektów w formule PPP i wyjaśnienie wszelkich wątpliwości związanych z wykorzystaniem tej

formuły. Szkolenia były szczególnie promowane wśród samorządowców ze średnich miast. Ponad ¼ uczestników szkoleń pochodziła z miast objętych Pakietem dla średnich miast.

Partnerska Inicjatywa Miast

Ministerstwo Rozwoju w ramach projektu „Partnerska Inicjatywa Miast – Miasta uczące się” zakończyło nabór samorządów do 3 pierwszych sieci tematycznych: mobilność miejska, rewitalizacja oraz jakość powietrza. W ramach sieci przedstawiciele miast będą wymieniać się wiedzą i doświadczeniami dotyczącymi zarządzania i realizacji polityki rozwoju na obszarach miejskich oraz dotyczącymi realizacji innowacyjnych projektów. Wśród 34 samorządów uczestniczących w utworzonych właśnie sieciach, 23 to miasta objęte Pakietem dla średnich miast.

EUROPEJSKI AUDYT JAKOŚCI POWIETRZA

Europejski audyt w zakresie ochrony powietrza, którego pomysł powstał w ramach grupy roboczej EUROSAI (Europejska Organizacja Najwyższych Organów Kontroli), koordynowany jest przez Polską Najwyższą Izbę Kontroli (NIK), holenderski Trybunał Obrachunkowy oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO). Uczestnikami projektu są państwa zarówno będące członkami Unii Europejskiej, takie jak: Bułgaria, Estonia, Węgry, Hiszpania, Holandia, Polska, Rumunia, Słowacja, ale również te, pozostające poza jej strukturami, jak: Albania, Gruzja, Kosowo, Izrael, Macedonia, Mołdawia, Szwajcaria. Pierwsze spotkanie odbyło się jeszcze w 2016 r. w Hadze, przyjęto wówczas wspólny zakres kontroli, który obejmuje m.in. ocenę rozwiązań legislacyjnych, strategię i politykę państwa w zakresie likwidacji źródeł szkodliwych emisji, ocenę efektywności (kosztów i korzyści) przyjętych rozwiązań, jak również pomiaru zanieczyszczenia powietrza i skutków działań na rzecz poprawy jego jakości.

Celem audytu będzie ocena działań poszczególnych państw na rzecz poprawy jakości powietrza. Wspólny raport, który ma powstać w 2018 r. (obok jednostkowych raportów krajowych) powinien pomóc najwyższym organom kontroli w sformułowaniu jednolitych wniosków i rekomendacji.

W Polsce audyt rozpoczął się w sierpniu bieżącego roku, przeprowadzony zostanie w poszczególnych ministerstwach i urzędach, a zbadany i oceniony ma być postęp w działaniach na rzecz ochrony powietrza podejmowanych przez organy państwowe i samorządowe.

INFORMACJA I PROMOCJA

INFORMACJE O POSIEDZENIACH KOMITETÓW MONITORUJĄCYCH KRAJOWE PROGRAMY OPERACYJNE

Komitet Monitorujący POIiŚ 2014-2020

Podczas posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, które odbyło się 15 września 2017 r. rozmawiano o efektach programu, m.in. o tym, że ponad 45 proc. funduszy dostępnych w programie zostało zagospodarowanych, Komisja Europejska zaakceptowała dofinansowanie dla 46 dużych inwestycji, a nowe odcinki dróg sukcesywnie oddawane są do użytku. Podczas spotkania zaakceptowano także zmiany kryteriów wyboru projektów: horyzontalnych (stosowanych dla każdej inwestycji) oraz w sektorach energii, środowiska, transportu i pomocy technicznej. W ten sposób dostosowano ich brzmienie m.in. do nowych zapisów tzw. ustawy wdrożeniowej. Członkowie komitetu przyjęli też zmiany w Wykazie Dużych Projektów.

Komitet Monitorujący POPC 2014-2020

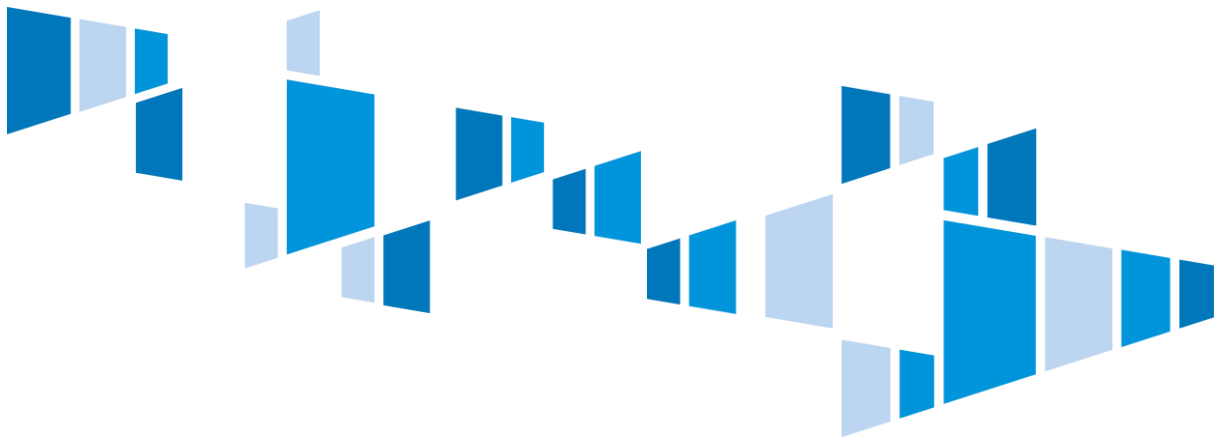
Podczas IX posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Polska Cyfrowa, który miał miejsce 19 września 2017 r. i któremu przewodniczył wiceminister rozwoju Paweł Chorąży, podjęto decyzję o zmianach w kryteriach wyboru projektów, przyjęte zostały również nowe kryteria wyboru projektów w działaniu 2.1 Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych oraz 2.2 Cyfryzacja procesów back-office w administracji rządowej. Podczas spotkania przyjęto również zmiany w Programie, które umożliwią wykorzystanie instrumentów finansowych w II priorytecie POPC.

Komitet Monitorujący POWER 2014-2020

W terminie 26-27 września w Supraślu odbyło się XVI posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Wiedza Edukacja Rozwój, w trakcie którego zostały przyjęte założenia Rocznych Planów Działania na 2018 r. w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu. Spotkaniu przewodniczył wiceminister rozwoju Paweł Chorąży.

Komitet Monitorujący POIiŚ 2014-2020

12 października obradował Komitet Monitorujący Program Infrastruktura i Środowisko. Omówiono m.in. postęp we wdrażaniu programu. Dyskutowano także o realizacji dwóch odcinków drogi S6 pomiędzy Koszalinem a Lęborkiem, co do których, jeszcze przed posiedzeniem komitetu, zdecydowano, że pozostaną w Wykazie dużych projektów POIiŚ. Komitet podjął również decyzję w sprawie modyfikacji Wykazu dużych projektów, stanowiącego załącznik do POIiŚ, przyjęta została także uchwała w sprawie zmiany kryteriów wyboru projektów w ramach sektora energii. Przedstawiciel Komisji Europejskiej Christopher Todd pogratulował szybkiego tempa realizacji programu i przypomniał, że POIiŚ 2014-2020 jest liderem zarówno jeśli chodzi o przekazywanie wniosków dla dużych projektów, jak również w zakresie poziomu wdrażania i płatności otrzymywanych z KE.

**Departament
Regionalnych Programów Operacyjnych**

Ministerstwo Rozwoju
rpo.2020@mr.gov.pl